

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
за місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня «Рім неділь і руских свят» 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи зветься слідише на попереднє застереженє. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Клопоты нового сербского короля.

(X) Ще не засів король Петро на скривавленім убийниками сербским престолі, а вже виринають великі клопоти, з яких не так легко буде видобути ся. Вправді признав его королем цїсар Франц Йосиф і цар Микола, але з тим признанєм вьжуть ся важкі услїва. Цїсар висловив рішучими словами бажанє, щоби король сербский «нещасливому, многими внутрішними бурями тяжко досвідченому краєви привернув мир, спокій і поважанє і по глибокім занепадї, спричиненім найновїшим зухвалім і мерзким злочином в очах цивілізованого сьвіта, знов двигнув».

Цар короткими словами признав сербского короля і висловив свої бажаня для успіваня Сербії, але яко доповненє царских слів явило ся оповіщенє урядове в «Правительственнім Вістнику», яким російське правительство висловлює надїю, що «король Петро передовсім буде заходити ся, щоби розслїдити заподїяний злочин і строго покарає убийників, які на сором скривавили ся королївською кровю. Занедбанє сего покараня спричинило би, що взаємини держав до Сербії уложили-б ся некористо і тим способом в зараню володарства Петра нагромадили ся поважні трудності.

Обидві інтересовані Балканом держави, Австрія і Росія признали отже сербского короля, а се признанє ріжнить ся лише формою, що-до річи одно і друге однакове. Цїсарське признанє бажає двигненя Сербії з дотеперішного розладу і занепаду, а тим способом розуміє ся і покаранє злочинників, царське признанє коротке, але за те відозва правительства зовсім рішучо домагає ся покараня злочинників, инакше взаємини Сербії будуть для европейских держав неможливі.

Подібне становище заняла Німеччина, а Англія прямо не хоче прийняти нового короля. Він опинив ся отже у вельми труднім положеню, бож від него вимагають покараня як-раз тих, що промостили єму, як він запевняє, без его відомости, кривавим і огидливим злочином дорогу до престолу. Тимчасом скупштина як-раз признала сей злочин одної частини сербської армії патріотичним ділом і висловила свою подяку і признанє, а наколи король їх не покарає, то мусить на се приготувати ся, що «інші держави» не схотять входити з Сербією в ніякі взаємини. Таким способом на сербским овидї бовванїє вже темна, зловіща для Петра I. хмара перед самим виїздом его до Білгорода. Колиж вволить він волї Австрії і Росії, тоді стає в суперечности з великою частиною війська і скупштини. Рівночасно розійшлись поговори, що в Женеві виконано атентат на короля Петра і се вьжуть з особою і змаганями Обреновича Миляна (неправого), який проживає в Царгороді. Може ще ніякий володар не вступав на престіл з такими важкими клопотами, як Петро I. і на нїм можуть не вперший раз справдити ся слова Шілера: das ist der Fluch der bösen That.....

Д О П И С Ь

З Відня.

(К) Мабуть замїтнє се було для зіркогочитача нашої часописи, що від якогось часу урвала ся літопись житя української колонії у Відні. Чей-жеж не заснула зовсім громадка рухливих земляків, подумав собі певно Ви. читач, бо може лиш похід жорстокого і дикого Семйонова визвав хвилевий заколот, серед якого годї було зробити що небудь знаменного, з чим слїдувало би ознакомити шаршїй загаль...

Як-раз сей послїдний здогад на місци. Не було нічого знаменного, додатного, на що можна би було вказати як на відрадную прояву нашої народної організації на чужині, суцільно із народною роботою і організацією в краю, — з другого-ж боку проявляли ся серед тутешної колонії такі невідрадні, ба і абсурдні промахи, які в інтересі доброї справи і в інтересі скріпленя молодїи ще організації треба було рішучо поминути мовчки.

Бо кожний признає, що коли нема що означити додатного на доказ розвитку і поступу організації, то треба радше промовчати і зігнорувати відемні прояви чи промахи, аби мимо волї не подати тим, що промахнули ся, приводе до дальшої дезорганізації і деструкції.

Тим фатальним промахом уважаю роздор помежи одним членом старшини «Кружка земляків» а молодїию зі «Сїчи», який неопотрібно розширено до офіціального розриву взаємин тих товариств. Тим більша се похибка і доказ фатальної незручности виновника, що як-раз по довголітних невинних заходах іно що удало ся першим провідникам «Кружка земляків» довести до вельми відрадних і дружних взаємин з академічною українською молодїию, а се було важним здобутком для тутешної народної організації.

Причина сама про себе маловажна, але для точности літописи і для самої знаменности причини того розкола поневолї я мушу дотїкнути сеї події, що скоїла ся в саме наше Рїздво. Член старшини п. І. Т., homo novus у Відні, що не знав і зовсім не розумів наших тутешних відносин, спровадив на сходини нашого «кружка» звісного рутенця старого типу президента В. Ковальського, а сей при відсьпіваню нашої народної пісні «Не пора» демонстративно не встав зі свого місця. Обиджена тим в своїх національних чувствах численна молодїя звивала его кликами, аби віддав честь народній ідеї і встав, одначе заскорузлий в своїм кацапстві старик упрямо демонстрував дальше і мимо зазива українського окруженя не рушив ся з місця. На сю жалку демонстрацію п. Ковальського опустили всі академики корпоративно салю.

Серед оставшої старшини кружка, до якої належав також і п. Т., — котрий тільки з цілковитого незнання відносин міг на свою руку і на свою відвічальність запросити до українського кружка такий музєальний вже нинї тип передпотопного рутенського мастодонта чи — як звуть его москвофіли, — «маститого патріота» Ковальського, старав ся п. Т. звернути закид демонстрації на молодїя, вмовляючи в неї зовсім неслухно, що она лише для провокації заїнтонувала «Не пора»... І ось на диво для покритя похибки п. Т. поставлено попри той закид супроти молодїи і таку феноменальну те-

зу: що відсьпіванє української всенародної пісні в українським кружку — се демонстрація, противно же демонстративний поступок п. Ковальського зовсім був на місци.

Мало того, що зроблено такий оригінальний закид молодїи. По якійсь хвилі найшов ся ще один гість, що забажав дати ще досадїйшу сатисфакцію демонструючому пану Ковальському і немов на глум всему українському принципови товариства зніс многолітнє домонстранта. Очевидно, що цілий роболїтний інцидент доповнив ще exodus молодїи і на салї остало тільки кілька личних поклонників признаного маєстату пана президента К. Сьвідущі члени української громади признали цілу сю аферу приниженєм стягу свого товариства, дорїкали аранжерови тих сходин неумілюстю і рабством супроти п. К. та опустили салю.

На превелику шкоду і на жаль всіх п. Т. той, що у всім завинив, і одною грубою принципальною похибкою розхитав щасливо навязані взаємини з молодїию, замість старати ся замирити річ, намагав ся «наклеїмяти» молодїю за мнїму «демонстрацію» і так роздурив сю притичину до розриву в українській громаді поміж «Сїчю» а старшиною «Кружка».

Та нещасна распря, що варїла ся довго в своїм питомім крузі, виступає тепер при всякім починї і ось і недавно тому прийшло на сходинах «Кружка» до немилїої личної стрічки меж п. І. Т. а академиком Т. лише длятого, що п. Т. заїло стоїть при давній схиленій своїй тактиці супроти молодїи і з непротистою безтактностю для своєї личної вражди надуживає поваги «Кружка», викликаючи і дальший заколот та дісгармонїю в українській колонії у Відні.

Очевидно, що таке безладє мусить відбивати ся і розвитку товариства. Не присїдуюче а прямо розбиваюче поведєнє п. Т. обнизило уровень товариства і тільки зовсім добровільній, а вельми патріотичній інігеренції посла Василя Яворского, що незрівнаний і неоцінимий у всякій товариській організації, треба приписати, що самі основателі товариства і давні видатніші члени не лишають «Кружка» на тїй схиленій дорозі і що не дадуть упасти тїй доконечній і гарній організації.

(Дальше буде).

Соціалїзм, етика і політика.

під розвагу «СТАРШИМ І МОЛОДШИМ» подає

Др. Іван Копач.

6)

(Дальше)

Та чи супроти того всего я п. М. Г. беру за эле, що він належить до соціал-демократичної партії? Зовсім ні. Прецінь я виджу, а бодай менї так здає ся, що він се робить з глубини свого пересвідченя. Але так само і я жадаю від него, щоби він мов щире становище, яко таке, навіть поборюючи его, також шанував і з него так плитко не кпив. Бо, коли п. М. Г. уважає за «єдино на потребу» — соціалїзм, то я держу одинокою основою кожного здорового і особистого житя — заповідь: Не говори ніколи: Так, так! коли серце твоє чує: Ні, ні! Все инше, так менї бодай здає ся, вже лекше можна-б найти. — Правда, мовє становище таке не новїтнє, таке смирне, прямо аж «паламарщиною» заносить, може сказати навіть з кпинами не о-

дин «модерніст». Та щож я пораджу на те, коли я до чого иншого мимо найщиршого і довголітнього глядана таки не міг дошукати ся. Радам себе перекопати тому, хто щось лишого знає. А поки-що прошу поспробувати совісно бодай се «ничтожне» старе жадане сповнати, і думаю: що таки, колиб кождей скотів придержувати ся точно бодай тої старої — нехай і «паламарської» — засади, то прецінь і слабі були-б міцнійші, бо мали би більше довіря один до другого, і міцні були-б гуманнійші, чи то під впливом власної внутрішньої конечности чи то зі страху перед збірною силою духом правди земленних бідаків. І настало-б тоді «царство — не царство Боже» на землі, але все таки жатє більше відповідне гордому «Божему подобію», як нині, де один не знає навіть, чим би собі прецінь міг ще раз врешті догодити на сім світі, а другий — справді аж страшно подумати! — на широкій, багатій і просторій Божій землі мре з нужди повільною голодовою смертю і не може навіть дістати можности, а то инді й дозволу на чесний заробок.

Але може хто покладає великі надії на сподіване соціалістичне знесенє приватного майна¹⁾. Отже поминаючи велику і, як звісно, зовсім не принадну аналогію такого стану до військових «левунгів» і «комісників», пригадую одно: «Не одним же хлібом живе чоловік». Чоловік має побіч зубів до жованя хліба, ще два інші страшні зуби, яких жадне инше сотворіне в такій формі не має. А ними є: зависть і злослівність. Не даром же дотепні Французи назвали чоловіка: l'animal méchant то-б то «звіря злосливе» par excellence. І цікаво головню те, що ті два зуби шукають для себе страви навіть без згляду на те, чи тамті інші мають досить або ні. Про се може прецінь пану М. Г. дати точні інформації з огляду на найбільшій сфері кождей судя на повіті, що має т. зв. «pyskówki» (чи є на

¹⁾ Про сю справу, о скілько знаю, рідко гадають і самі соціалісти. Я не знаю, як н. М. Г. про се думає. Та кождому, хто хоче докладно а легко поінформувати ся про сю справу, раджу прочитати найлучше «System der Ethik nebst einem Umriss der Staats- und Gesellschaftslehre» проф. Паульзена (5. вид. 1900, ціна 11 марок). А як ні, то або Schmoller-a (проф. берлінського університету): Allgemeine Volkswirtschaftslehre (4. вид. 1901, ціна 13 марок) або Conrad-a (проф. унів. в Halle): Nationalökonomie (4. вид. 1902, ціна 9 марок) або Roscher-a (славно-звісного економіста XIX віка): Grundlagen und Nationalökonomie (23. виданє владженє Роб. Pöhlmann-ом, 1900, ціна 11 марок) або хочби сьвіжу працю соціаліста Едварда Давіда: Socialismus und Landwirtschaft 1903 I том. (Ціна 10 марок; книжку знаю лише з рецензії).

се який руский вислов технічний, не знаю), а що до найбогатших, мовляв «дворянських» фамилій мабуть чи не найлучше директор Кульпарківського заведеня у Львові, через котрого руки не так то і рідко, кажуть, переходять ріжні т. зв. «примусові» божевільні.

І тому то я не вірю в те, щоби ті два зуби викиришило вже само материяльне вирівнанє їди і наїткку між людьми, — не говорячи вже тут з другого боку й про его шкідливість для розвою свобідної ініціативи, майже найдорожшої для кожного нормального чоловіка річи тут на землі — про що я впрочім вже висте згадував. Прецінь може не один з нас чув про такі случаи, що инді чоловік навіть при піснім вівсянім хлібі чує ся веселий і щасливий, а иншим разом знов навіть серед вишних хоромів і чзмих припрошувань господарів не мізе ему в горло ані запаший індяк ані дорогоцінний вишніак. І тому то й борба з оними двома зубами може відбувати ся лише на приналежнім їм поли, то значить, за кождим разом в душі кожного поодинокого чоловіка. Не закони-ж і системи творять людей, лиш люди творять закони і системи. Правда се стара і загально звісна історія, тільки — чи не з індивідуальної таки власної амбіції або вигоди буває часом — чомусь так легко забуває ся. Та воно все таки, чи з нами чи й проти нас, лишить ся однако міцна, бо: «Токмо духъ животворить!»

(Дальше буде).

Політичні вісти.

Парляментарна ситуація у Відні є невідрадна о стілько, що як запевнюють, Чехи ще завжди тривають при своїм намірі вести обструкцію супроти бюджетової провізорії. В виду сего парламент небавом стане відрочений а бюджетову провізорію задекретує правительство на підставі § 14. На поважну хвилю в ситуації вказує і те, що польске Коло відбуло вчера аж два засіданя над парламентарним положенєм, які оба признано тайними.

З Будапешту доносять, що бан Куен-Гедерварі конферувал вчера з ріжними політиками, особливо довго з Сельом і відтак Апонієм. З визначних опозиціоністів конферувал з презесом людового сторонництва гр. Ціхм і презесом сторонництва независимости Кошутом та иншими. Правдоподібно нині вечером бан поверне до Відня. Депутация сторонництва независимости, що письменно зажадало скликаня засіданя палати, явила ся вчера у президента палати

гр. Апоніого, щоби лично підперти своє жаданє. В соймовім будинку явив ся Кольман Сель і просив послів, щоби відступити від сего жаданя, однак безуспішно. В виду сего президент обіцяв скликати засіданє на четвер. На днєвнім порядку сего засіданя находить ся інтерпеляція «независимих», чому теперішнє пересилєнє рішав ся у Відні, а не в Будапешті.

Прусский гнет всеж таки не такий страшний, як се звикла представляти польска преса, коли при теперішних виборах до німецкого парламенту виїшло 14 польских послів, а при виборах Поляки виступали часто з всею зайлостю і безглядністю. І так прийшло в Лявратіе на Шлезку аж до проливу крови. Польскі радикали опанували льокаль, призначений на збори німецкого центра, прогнали президію і не впускали до льокалю властивих вічевиків. Власти опорожили салю, яка лунала від окликів в честь польского кандидата Корфантого, але перед льокалем польска демонстрація прибрала ще більші розміри. Коли поліція пригннула до арештованя 10 робітників, товна кинула ся, щоби їх увільнити. Поліція добула оружя, а рівночасно надїхала огнева сторожа з двома сикавками. Однакож товна відбила сикавки сторожи, обляля водою стражаків і урядників, а відтак попорола вужі сикавок, поломала вози і покидала до стая. Урядників обкидала болотом і камінями, а начальніка огневої сторожи потурбовала, поваливши на землю. Відтак 3000 товпа рушила перед льокаль «Bürgerheim-y», збомбардувала камінями вікна і потягла дальше улицями бити шиби в приватних мешканях. На повістві вибито веі шиби, виважено браму і здемольовано мешканє, а парох схоронив ся до костела. Описля демонстранти, бючи шиби пішли до гутничого уряду, де урядники ставили ему ошір. Прибула з Катовиць жандармерія, а коли товпа не хотїла розійти ся, дано 10 стріль, від яких один провідник упав на місци, а 30 є ранних. Двох провідників демонстрації арештовано.

Новинки.

— **Калєндар.** В середу: руско-кат. Вартоломея; рим.-кат. Йоана Хрестителя. — В четвер: руско-кат. Олуфрея Вел. Прп. рим.-кат. Просперта.

— **3 Наукового Тов-а ім. Шевченка.** Спільне засіданє секцій відбуде ся в понедїлок дня 29. с. м. о П. год. перед полуднем.

— **3 Дрогобича.** Посвяченє прапора відбуде ся дня 5. липня с. р. в товаристві руских ремісників «Зоря» в Дрогобича з отсею програмою: 1) О 10. год. рано: Похід з прапором до церкви

Родикне житє.

(Гадки проф. д-ра Фрідріха Паульзена).

Щд розвагу руским «соколкам і паннам»
7) подав

Др. ІВАН КОПАЧ.

Тип старої панни замикає в собі побіч деякої сьмішности також якусь дразливість і гореч, котра дає собі духа в склонности до обмов і моралізаторства. Вона чує ся ураженою і несправедливо виключеною від своїх прав; вона метить ся на муштинах, котрі нею погордили і на жєнщинах, котрих оцінено висше як єї, тим, що остро осуджує їх хиби. Свою незаважену любов вона звертає радо до зьвірят: песик і кітка належать до єї окруженя.

Муштина — як здає ся на перший погляд — зносить житє безженне трошки легше і справді й частійше є воно у него добровільно вибраним; і се досить природне, бо подруже приваляє і вяже его, він тратить через него більше або менше зі своєї свобідної волі, котра з природи чоловікови так дуже мила, між тим як жєнщина через подруже підносить ся зі становища прислужної причіпки до свободи і панованя. Природне самолюбетво може отже нераз муштині радити, остати безженним. І самолюбетво й є як-раз тим елементом, котрий становить в типі старого кавалєра, так як він зложив ся в сьвітогляді народнім, головню черту. А дві є форми, в яких він проявляє ся:

з одного боку самітний, згризливий скупар, котрий і собі і другим всього жадує, щоб вкінци полишити свої скарби на утіху веселим і розгульним (prassend) спадковцям; з другого боку підстаркуватий «чревоугодник» (Lebemann), котрий, щоб викрити своїх спадковців, старає ся сам себе ще за життя зі спадку обібрати! вже сам его вигляд вказує на полову розпунтливість (Lüsternheit) і чревоугодництво (Üppigkeit) як на мешканців его тіла. Та в старінім віці і той більше відчуває, що самолюбетво як всюди так і в тім разі є злим дорадником; передовсім бракує одного, без чого жадне житє не можна назвати щасливим, а то: будучности, до котрої воно чуло би ся привязаним тоді, як само хилить ся до заходу. Пуста старість і самітна смерть є звичайним кінцем такого житя.

Лиш серед спеціальних условин має добровільна безженність своє оправданє. Хто своє житє посвячує безпосередно і цілковито службі другим, службі суспільности, службі найвисшим цілям житя загалу, той може свободу від обовязків і зглядів, які вкладає на чоловіка житє родинне, уважати услівєм повного і безусловного посвяченя тамтим обовязкам. В тім розуміню є добровільне відкиненє стану замужного у тих, що посвячують ся яко сестри милосердия або дияконіси пильновано хорих, зовсім оправданє; воно є частиною великої жертви власного житя. В тім самім змислі може мати своє оправданє добровільна безженність й у тих, що посвячують ся душпастирству або вихованю молодежи; хто є вільний — каже св. апостол — той дбає про справу Госнодно, а хто женить ся, той дбає про річи се-

го міра, а то, якба подобати ся жєнщині. Се безсумнівна правда; жонатий муштина є в тисячких случаях звязаний, в котрих нежонатий є свобідний і може йти виключно за показом свого висшого обовязку. Одинокий чоловік зносить убожество і легковаженє посеред людей без великого труду; муж і батько чує всьо подвійно і потрійно, его журби множать ся ще скорше, як его потреби. І ще скорше як журби ростуть розважана і побоювана: сей є впливовим чоловіком, може приїде ся коли просити его о прихильність і протекцію для себе самого або для дітий; тамтой має жінку, котру треба собі зєднати уважливостю і т. д.

Одинокий чоловік є независимий, як лише того хоче; він не потребує нічийї ласки. Він взагалі стоїть поза товариською організацією; він може з кождим приставати, в кождий дим увійти, може себе і своє житє на кождій стопі поставити. Жонатий мусять і ту числити ся з обставинами; через свою родину він належить до певної товариської сфери, він дістає ся через те під ярмо публичної ошіві, котре поодинокий чоловік легко скидає з себе, але батько родини не може скинути, без паражєня спокою своїх найблизших, без паражєня мира своего дому на заколот. «L'homme pent braver l'opinion, la femme s'y doit soumettre» (Муштина може глузувати собі з ошіві, жєнщина мусять їй піддавати ся), каже Француз — а з жєнщиною робить се і єї чоловік.

(Дальше буде).

св. Тройці. II) О 10½ год. рано: Торжественне богослуження, почім слідує посвяченє прапора і вбиванє пам'ятоквих цвяхів. III) О 12. год. в полудне: Похід з прапором до льокалю товариства. IV) Гостинне прийняте учасників торжества. V) О 3 год. попол.: Величавий фестин з льотерією фант.вою в огороді міскім при співучасті оркестри 30. полку піхоти. VI) О 8½ год. вечером: Концерт музики військової в салі гімнастичній.

— **3 „Народної лічниці“** у Львові. Засіданє Ради товариства відбуло ся дня 4. с. м., на яким прийнято до відомости, що реставрація реально-сти, призначеної на поміщенє лічниці, вже викінчена і коштувала доси над 7.000 К. Меблі робить столяр Русин п. Павлишак, а решту меблів і найпотрібніші лікарські інструменти поручено технічному директору лічниці д. рови Озаркевичови замовити у Відні, куди він виїздив на лікарський візд. В міру як будуть зростати фонди товариства і як зможе ся рух в лічниці, рішено доповнити інвентар так, аби лічниця станула на висоті своєї задачі. Ордунуючими лікарями вибрала Рада: п. д. рку Зофію Морачевську і д-ра Стефана Пьонтковского. Речинєць отворєня лічниці порішить ся на слідуєчій засіданю Ради, коли поладнають ся всі формальности з санітарно-поліційними властями. На засіданю прийнято 61 нових членів, між тим 4-ох членів-добродіїв з датком по 100 К.

— **3 Градця** На загальних зборах українсько-го акад.-техн. Земляцтва „Русь“ в Градці (в Стерії) вибрано дня 10. с. м. отсей виділ: Голова: Михайло Лаврів, студ. філософії; заступник голови: Олександр Санат, студ. інженерії; касиєр: Гнат Щуровський, студ. богословія.

— **На будову школи** в Березові вишнім, печеніжського округу, призвала красава рада шкільна безпроцентову позичку в квоті 15.000 К.

— **Дикий злочин.** Львівська поліція покінчила вчєра слідство в справі убійства Оранжової і Шнієривної і передала акти красавому судови карному, який буде вести дальше слідство. Вчєра вечером відослано Вершхолека і Радзевича до слідчої в'язниці при ул. Баторого. Вершхолекову і Радзевичеву випущено з арешту, бо слідство не доказало їх вини. — Йосиф Червеній, на якого вказав Вершхолек, як на свого співлиника при убійстві, утік був до Тернополя, де служить его брат кауралем при війську і там через неділю записав ся з братом. На спомин Йосиф Червеній полишив своему братови золоту обручку, зовсім подібну до той, що арабовано Шнієривній. В понеділок Червеній виїхав з Тернополя в незвісним напрямі. Поліція розписала за ним стєжні листи і здає ся, Червеній дістане ся в руки властей, хотяй би навіть утік за границю.

— **Немила пригода** стрітвила в Кракові п. Мишугу, співачка оперового. П. Мишуга приїхав до Кракова співати в опері п. Гелера і ледви виступив два рази на сцені, а вже з конечности мусів покинути невдячну Галичину. Причиною сего була не поладана справа сенарації зі своєю жінкою. П. Мишугу заудив перед двома роками львівський суд на заплаченє шось 20.000 К. призначених на удержанє сина і жінки. З того п. Мишуга заплатив кільканадцять тисяч, а 8.000 К. мав ще долатити. Правний заступник п-ні Мишугової у Львові виробив собі дозвіл стягнути решту квоти дорогою зафантованя движимостей п. Мишуги. Коли п. Мишуга приїхав з Києва до Кракова, рівночасно прибув там зі Львова заступник адвоката. В четвер рано п. Мишуга ще спав, як виїшли до его кімнати заступник адвоката з судовим офіціалом і агентом поліції і заявили, що коди п. М. не заплатит добровільно 8.000 К., то они приступлять до фантованя. П. Мишуга відказав, наслідком сего почало ся фантованє. В столицу найдено 800 К. готівки, дорогий годинник, перстєнь з брильянтом і другий перстєнь з брильянтом дарунком від царя. П. Мишуга лежав тимчасом в ліжку і нервово приглядав ся фантованю. Коли зажадано від него ключиків від підручних куферків, він віддав їх, ошєля встав з ліжка і почав убирати ся, оглядаючи ся все на своїх ворогів. Тимчасом в однім з куферків найдено портфель з банкнотами, завинений в широку стяжку. Коли се замітив п. Мишуга, скочив до столика, взяв в руку якийсь предмет і витягнув руку в сторону адвокатокого концицієнта. Та в тій хвилі агент поліції спіймав его з заду за руки і придержав. П. Мишуга мав в руці малий американський револьвер, який стріляє, коли его лише стиснути в руці. І була би стала ся халєна, якби револьвер був отворений, але на шастє засува безпеченьства не допустила до проливу крови. На сїм справа покінчила ся. Урядники виїшли, а портфель зістав в руках п. Мишуги, який сейчас виїхав до Варшави.

— **Знесений вирок.** Суд присяжних в Коломиї признав був Миколу Ющак винним убійства свого тестя Костя Тулики, а трибунал засудив був его на кару смерти через повішенє. Ющак виїс жалобу неважности і оновді відбула ся друга розправа. Вислідом сєї розправи був засуд Ющак на чотири місяці тяжкої в'язниці.

— **Нещасні пригоди.** В Бродях при одній з най-

головніших улиць завалило ся в ночи з 15. на 16. с. м. склепінє і убило три особи, котрі після оречєня лікарів лежали около шість годин під румовищем. — В Товстообах, пов. підгаєцкого, убив грім 16-літнього Філіпа Ляшту, сина тамошного селянина, коли сєй підчас зливного дощу схоронив ся під дубом, що стояв на громадскім пасовищу.

В Осгрові коло Сокала утопив ся оновді під млином молодий селянин з Прусинава, Василь Лоцота.

— **Огонь.** Вчєра о 11. год. в ночи вибухнув огонь в Скнилові коло Львова і знищив 3 господарства. На поміч приїхали пожарні сторожи з Басівки і зі Львова і альокалізували огонь завдяки розмірно тихому станову воздуха.

— **Щастє в нещастю.** Недавно тому зелізницею з Білої Церкви до Києва їхала мати з 6-літнім хлопчиною. Вікно в вагоні було отворене, а хлопчина виглядав ним на блискавицею пересяваючі ся телеграфічні стовпи поперед очі. Нараз хлопець перехилив ся і упав поза вікно. Нещасна мати зімліла з жалю за дорогою втраченою. Одні з подорожних кинули ся ратувати жєнщину, а другі заалармували зеліничу при слугу. За хвилю поїзд здержано, а за другу кондуктор приніс зовсім здорового хлопця і поставив его при матери. — Щастє хотіло, що хлопець упав на м'яку траву межє двома стовпами телеграфічними і виїшов ціло.

— **Япанці в Галичині.** Дня 18. с. м. приїхали до Ворохти два Япанці, доктори лісництва Отокіче, Ваганабе і Н. Іджіджіма в наукових цілях, а головно для огляненя урядженя і господарки в тамошних лісах. — Если в лісах Ворохти така сама господарка як в камеральних лісах на схід від Черногори під Пп Іваном, де гниє цєнь на вию, як се ми мали нагоду бачити, то шкода труду Япанців.

— **Вибухи вульканів.** З Неаполя доносять, що вулькан Везувій знова пробудив ся і бухає лявою та розпаленим камінем. — З Копєнгага доносять, що вулькан Скайдар Йокуль на Ісландії вибухав з великою силою при кінци мая і з початком сего місяця.

— **Жінки в Япанії.** Жінки займають доволі визначне становище в япаньскім дневникарстві; дїють їх головно як репортерів. Одні, більше образовані, займають ся справами політичними та вістками з умового руху, а другі т. є. властиві репортери займають ся збиранєм новинок із біжучої хвилі, із буденного житя. На тім поли є лпаньскі жінки дуже сираними і все находять цікаві вістки, так, що в тім напрямі перевишють далеко своїх мужєских товаришів. До такої, впрочім, роботи спосібні і нашє європейскі жінки. По малих містах а часом і по більших є не мало таких репортерок, що як не довідають ся чого нового, то вигадують его і пускають в євіт як живу чаєпись. Воно обходить ся у них і без великих коштів, бо замість машини друкарскої, уживають до розповсюднюваня новин — своєї губоньки.

— **Агітаційна подорож** президента Рузвельта, що трєвала 65 днів, покінчила ся перед тижнем, Рузвельт переїхав в тім часі впоперек цілі Сполучєної Держави, від Атлантійского до Тихого океана і зробив 20.000 км. дороги. В тім часі він виголосив понад 400 промов, пересічно 12 на добу. Говорив при кожній нагоді, а все перед тисячними товпами народа. Де не було зеліниць, там Рузвельт подорожував на кони, або і пішки. Всюду старав ся стати популярним, загощував до домів Індиян, кольоністів, а навіть навідував ся до зєнавиджєних там муринів і в сотках родин став хрєстним батьком. Через сию подорож его популярність незвичайно змогла ся, що покаже ся небавом при виборі нового президента Спол. Держав, яким без сумніву стане Рузвельт.

— **Довгий вік.** В Салем, в Спол. Державах помер робітник Йосиф Бєцов, проживши 114 літ. В Юпор Сендускі в півн. Америці помер Петро Стєнлей в 110 році житя, а лишив вдову по собі, котра числить 106 літ. Суруги жили з собою 85 літ.

— **Подяка.** Комітет церковний в Порохнику складає отсим сердєчну подяку Іх Ексцєлєнції Митрополиті кир Андрею, за ласкаве закупно до бібліотек 50 книжок п. з. „Стєжечка в Рай“, з чого дохід призначений на віднову тойж церкви. Сьвящ. Данило Бодревич, упр. сотр. Мис. Шуплат, провізор.

— **На „Селяньску Бурсу“** в Станиславові зложив: Всєсьв. о митрат Фацизвич 10 К, Вп. о. Домбчевський від парохіян 8 К, о. А. Кадайський 5 К, пані Михайл. Яновичєва 3 К, Комітет коєтємового бало в Станиславові 1272 К, Виділ „Рускої Хати“ з відчиту 596 К та зібраних з нагоди представленя 2410 К і 100 пер, Сьвіт. Дирекція Тов. „Дністер“ 100 К, Читальня в Сидорові 4 К, Банк звязковий в Станиславові 100 К, Редакція „Дзвінка“ 20 К, Уряд парохіальний в Садорові 222 К, учєники станиславівської гімназії зібраних на Шевченківских вечєрницях 12 К, пані Сумикова 30 колачів і 6 кт. сира, п-а Мих. Кульчичка (складка) 556 К, Б. Барш (скл.) 13 К, М. Якубів 2 К, А. Ткачук (скл.) 2 — Всім Впов. Добродіям іменем убогих школя-

рів складаю сердєчне Спаси-Біг. Заразом прошу всєх ширих Родимців: Не забувайте на „Селяньску Бурсу“, спомагайте бідних а до науки охочих школярів! Час тяжкий, видатків дуже богато, а учєники пильні, а дуже убогі. Всєкі датки прошу приєслати на адресу підписаного: о. К. Кульчицький, Підєчари, почта Тисьмениця.

— **Дрібні вісти.** 4. і 5. ескадрону 14. полка драгонів переносять ся з днем 1. липня з Товмача до Коломиї. — В Тарнові отворить з початком нового шкільного року другу гімназию державну. — Цсар уділив з власних фондів громаді Опака на внутрішнє уладженє новопоставленої філіяльної церкви завоному в квоті 200 К. — З Ліндав доносять, що кн. Люїза, погодивши ся з родичами, виїхала з дитиною на постійний побут до полудневої Франції. — В францускім парламенті предложило правительство на слідуєчій рік бюджет, де рубрика доходів дійшла до поважної суми 3½ мільярда. — В Борщовицях, перемського пов., арештовано на донесєне польского ке. Людкєвича кількох селян під замітом обиди релігії і мавстату.

— **3 перемискої єпархії.** Правительство призвало на дотацію з реліг. фонду на один рік для сотрудників: в Гордині, Реклинці, Високу нижнім і Мижниці. — Відпустку для поратованя здоровля одержали оо.: Вол. Рипявєць на 3 тижні; Альбін Добрянський і Григ. Максимович на 4 тижні; Теод. Дорик на 5 тижнів; Ів. Гисовський, Ів. Хотинєцький, Йосиф Кордасєвич і Вікт. Рєшетєлович на 6 тижнів; Вал. Гоцький на 8 тижнів; Яків Корчинський на 2 місяці; Ів. Городецький на 3 місяці.

— **Родимці! Памятайте** на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!

Посмертні оповістки.

— **Михайло Цєлевич**, народний учитель в Пєсєрах, щирій Русин, упокоїв ся дня 12. с. м. в 39. році жатя а у 18. р. учительства. В. є. п!

— **Теодор Ковальський**, ц. к. секретар староства в Товмачи, упокоїв ся дня 16. с. м. в 51. році житя. В. є. п!

— **Померли:** у Відні профєсор хірургії на університеті др. Гусєнбавер, в 66. році житя; — в Будапєштє бар. Адольф Штернберг, один з найстарших дневникарів, редактор „Budapester Tagblatt-у“

Наука, штука, література.

— **Істория Руси-України в образах.** Під сим заголовком видав наш молодий талановитий маляр п. Е. Турбацький другу серию переписних листків з ілюстраціями, на яких артист зі знанєм нашої минувшини представив кілька гарних історичних картин. В сій серії переписних листків представлено: I) Хрєщєнє Руси р. 988. — II) Смерть деревляньского кн. Сьвятослава р. 1015. — III) Князь Данило приймає корону від лєґата Папи римского в Доротчині р. 1253. — IV) Князь Лев по побіді над Поляками під Краковом р. 1289. — V) Гетьман Сагайдачний представляє Ходкєвичєви турецких бранців по побіді під Хотинном р. 1621. — VI) Апотеоза України. — Картки поодинокі і серіями (по 60 сот.) можна набувати у накладця Д. Грунда у Львові, ул. Театральна, та у всєх більших торговлях.

— **Поступ ч. 23** з дня 19. с. м. містить: Празник у Такові, о. Ю. Федаковича. — Що таке поступ? (дальше), Ів. Фрянка. — Що то є контумация і реституція? (конець) Стефана Т. — Як можна створити земський рай? — Семен Палій, народний герой (конець). — Всєчина. — В фєйлєстоні: Троє дїтий, картина Лєся Гринюка.

— **„Комар“ ч. 10 і 11.** з дня 15. с. м. містить отєї більші єтаті: Ода до грошей. Посланє кь всєму Священству Дуклянского, Бїцького і Мушпаньского Деканата. З нашої — не нашої землі. Облога Золкві. Інтєлігентна хруїяда. — Крім сих єтатий містить ся ще богато дрібних заміток гумористично-сатиричних, та кілька дуже вдатних ілюстрацій.

— **Марко Вовчок: Народні оповіданя.** Том. Виданє четвєртє. Накладом Українсько-руської Видавничої Спільки. Львів 1903. Стор. 263, 8°. Ціна опрavl. примірника 2 К. — В збірці містять ся отєї оповіданя: Сєстра Козачка Чумак. Одарка Сон. Горпина (Панська воля). Видує. Свєкруха Отець Андрій (Знай, ляше). Максим Грімач. Данило Гурч. Два сини. Не до парі. Чарі. Три долі.

Телеграми.

Відєнь, 22. червня. На початку нинішнього засіданя палати послів президент повідомляє

